

Program konferencji

5 grudnia 2019, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

11:00	Otwarcie konferencji Zuzanna Bogumił, Małgorzata Głowacka-Grajper, Anna Wylegała Dyrektor IFiS PAN, prof. Andrzej Rychard Dr hab. Renata Włoch, wicedyrektor IS UW Dr hab. Prof. APS, Jarosław Rola, prorektor APS		
11:30- 13:00	Sesja inauguracyjna Marek Kucia, Maria Lewicka, Ryszard Nycz, Robert Traba, Barbara Törnquist-Plewa Prowadzenie: Anna Wylegała		
13:00- 14:00	Obiad		
14:00- 16:00	<p>1.1 Pamięć zbiorowa w ujęciu lingwistycznym</p> <p>Waldemar Czachur (Uniwersytet Warszawski): Dlaczego lingwistyka interesuje się pamięcią zbiorową?</p> <p>Wojciech Chlebda (Uniwersytet Opolski): Pamięć / niepamięć o Żydach w wielkich słownikach języka polskiego.</p> <p>Katarzyna Marcol (Uniwersytet Śląski): Wielość języków - wielość pamięci? Konceptualizacje przeszłości w społeczności wielojęzycznej.</p> <p>Komentarz: Marta Wójcicka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej) Moderacja: Jan Kajfosz</p>	<p>1.2 Pojęcia, metafory i ideologie w badaniach nad pamięcią</p> <p>Anna Ciarkowska (Uniwersytet Łódzki): Popiół, ból fantomowy i szalony skryba. Metafory postpamięci u Nadine Fresco.</p> <p>Joanna Kurczewska (Polska Akademia Nauk): Pamięć zbiorowa oraz ideologie: złożoność powiązań w początkach XXI wieku.</p> <p>Łukasz Skoczylas (Uniwersytet in. Adama Mickiewicza): Pamięć jako wartość. Wykorzystanie teorii Floriana Znanieckiego w badaniach pamięcioznawczych.</p> <p>Komentarz: Jacek Nowak (Uniwersytet Jagielloński) Moderacja: Zuzanna Bogumił</p>	<p>1.3 Polifonia pamięci - nowe nurty badań społeczności postmigracyjnych</p> <p>Małgorzata Łukianow (Polska Akademia Nauk): O czym jutro będziemy pamiętać? O koncepcji pola na Ziemiach Zachodnich i Północnych .</p> <p>Małgorzata Dąbrowska (Instytut Zachodni): Historycy i pisarstwo historyczne o Ziemi Lubuskiej. Skuteczna próba kształtowania pamięci zbiorowej nowego regionu?</p> <p>Marcin Maciejewski (Uniwersytet Zielonogórski): Polifoniczność i konstruowanie pamięci: przykład dolnoślązki.</p> <p>Komentarz: Anna Weronika Brzezińska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) Moderacja: Anna Wylegała</p>
16:00-	Przerwa kawowa		

16:30

16:30 –
18:30

2.1 Nowe teorie pamięci i ich aplikacje

Katarzyna Chmielewska (Polska Akademia Nauk): Polityka pamięci w wydaniu klasowym. Zagłada i inteligencja.

Marta Duch-Dyngosz (Uniwersytet Jagielloński): Co pozwala zaobserwować perspektywa dualnej pamięci zbiorowej? Na przykładzie analizy upamiętniania społeczności żydowskiej na prowincji.

Patrycja Trzeszczyńska (Uniwersytet Jagielloński): Pamięć migracyjna, pamięć transkulturowa. Pamięć o Polsce migrantów ukraińskiego pochodzenia z Polski w Kanadzie.

Komentarz: Katarzyna Bojarska (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Małgorzata Głowacka-Grajper

2.2 Jurydyzacja pamięci w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej

Filip Cyuńczuk (Uniwersytet Warszawski): Państwowe polityki pamięci w Europie Środkowej i Wschodniej okresu transformacji demokratycznej a problem instrumentalizacji prawa.

Justyna Jezierska (Uniwersytet Wrocławski): Lustracja w Polsce w 2019 r. – wobec nadmiaru pamięci?

Michał Krotoszyński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) Rozliczenia z przeszłością i polityka pamięci w VIII kadencji Sejmu RP

Michał Paździora (Uniwersytet Wrocławski)
Demokracja liberalna wobec konfliktów o pamięć

Komentarz: Adam Czarnota (University of New South Wales)
Moderacja: Michał Stambulski

2.3 Nasze i cudze: pamięć o "obcym" dziedzictwie kulturowym

Grażyna Kubica-Heller (Uniwersytet Jagielloński): Powrót pastora Haasego, czyli o problematyce niemieckiego dziedzictwa w kulturowej pamięci śląskich ewangelików.

Alla Marchenko (Polska Akademia Nauk): Pamięć o dziedzictwie polskim we Lwowie i Humaniu: co mówi socjologia?

Komentarz: Kamilla Biskupska (Uniwersytet Opolski)
Moderacja: Małgorzata Łukianow

18:30

Bankiet

9:00-11:00 6 grudnia 2019, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66

3.1 Narracja osobista w badaniach nad pamięcią: doświadczenie biograficzne, zmiana społeczna i historia mówiona

Damian Gocół (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej): Pamięć ujęzykowiona w tekstach historii mówionej.

Ewa Maj (Ośrodek Pamięć i Przyszłość): „Czuliśmy się pewni, bo przeważnie żeśmy lali wszystkich...” – (auto)portret piłkarzy ręcznych WKS Śląsk Wrocław.

Joanna Wawrzyniak (Uniwersytet Warszawski): O pamięci potocznej transformacji w Polsce

Komentarz: Piotr Filipkowski (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Małgorzata Łukianow

3.2 Granice (nie)pamięci w krajach postjugosłowiańskich. Holocaust - Porajmos - Domovinski rat

Sabina Giergiel (Uniwersytet Opolski): Kultura Serbii i Chorwacji wobec zagłady Romów.

Anna Modelska-Kwaśniewska (Uniwersytet Opolski): Formy kobiecej pamięci o doświadczeniu wojennym utrwalone w literaturze pięknej w Bośni i Hercegowinie.

Komentarz: Ewa Wróblewska-Trochimiuk (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Rigels Halili (Uniwersytet Warszawski)

3.3 Przeszłość w materialności miasta

Bartłomiej Gajos (Polska Akademia Nauk): Pamięć, przestrzeń, rewolucja. Moskwa w 1918 roku.

Kinga Połyńczuk-Alenius (University of Helsinki): Znikająca topografia, niezborna pamięć: Dyskurs wielokulturowości a pejzaż miejski Białegostoku.

Paulina Świątek (Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków): Rany pamięci. Ślady zniszczeń okresu II wojny światowej w topografii Warszawy.

Komentarz: Łukasz Skoczyła (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza)
Moderacja: Zuzanna Bogumił

11:00-
11:30

Przerwa kawowa

4.1 Badania nad pamięcią wspólnot lokalnych

Sławomir Kaprański (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie), Jacek Nowak (Uniwersytet Jagielloński): Wspólnotowe mechanizmy (nie)pamięci o Żydach: między wykluczeniem niechcianych wspomnień a banalnością zapominania.

11:30 –
13:00

4.2 Znaczenie i społeczne konsekwencje dekomunikacji przestrzeni publicznej w współczesnej Polsce

Valentin Behr (Uniwersytet Warszawski): „Nazwy do zmiany” – Dekomunikacja przestrzeni publicznej i jej historyczna Legitymizacja.

Jakub Wysmulek (Polska Akademia Nauk): Druga Dekomunikacja. Między pamięcią narodową a tożsamością lokalną.

Zuzanna Bogumił (Akademia Pedagogiki Specjalnej), Małgorzata Głowacka-Grajper (Uniwersytet Warszawski): Milieux de mémoire w późnej nowoczesności: o wernakularnych strategiach radzenia sobie ze zbiorowym doświadczeniem traumatycznym.

Roma Sendyka (Uniwersytet Jagielloński): Nie-miejsca pamięci. Wspólnoty niepamięci wokół kontestowanych miejsc po przemocy.

Komentarz: Luba Jurgenson (University Paris-Sorbonne)
Moderacja: Anna Wylegała

Bartłomiej Różycki (Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku): W poszukiwaniu nowych ideałów – trudności kształtowania narracji o przeszłości w systemach posttotalitarnych.

Komentarz: Andrzej Szpociński (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Jakub Wysmułek

13:00-
14:00

Obiad

14:00-
16:00

5.1 Nie-miejsca pamięci. Interdyscyplinarne strategie badania konfliktowej przeszłości

Kinga Siewior, Aleksandra Szczepan (Uniwersytet Jagielloński): Nekrokartografie. Topografie i topologie nie-miejsc pamięci.

Aleksandra Janus (Uniwersytet Jagielloński): Wspólnota trudnego dziedzictwa. Społeczne oddziaływanie nie-miejsca pamięci.

Jacek Małczyński (Uniwersytet Wrocławski): Ziemia jako medium. Zwrot geologiczny w badaniach pamięci.

Komentarz: Barbara Törnquist-Plewa (Lund University)
Moderacja: Anna Wylegała

5.2 Muzea historyczne jako nośniki pamięci

Zofia Woycicka (Niemiecki Instytut Historyczny): Ratowanie Żydów podczas drugiej wojny światowej we współczesnych muzeach europejskich, czyli rzecz o „glokalizacji” pamięci historycznej.

Agnieszka Zajączkowska-Drożdż (Uniwersytet Jagielloński): Memorial to Child Victims of the Holocaust (House of Fate) w Budapeszcie i Muzeum Getta Warszawskiego jako przykłady polityki pamięci – próba porównania.

Maria Kobielska (Uniwersytet Jagielloński): Nowe polskie muzea historyczne jako „urządzenia do pamiętania”

Komentarz: Beata Nessel-Łukasik (Muzeum Piłsudskiego w Sulejówku)
Moderacja: Małgorzata Głowacka-Grajper

5.3 Rozliczenia i upamiętnienia: pamięć o komunizmie w Europie Środkowo-Wschodniej

Piotr Osęka (Polska Akademia Nauk): „Proszę o to nie pytać”. Pamięć autobiograficzna funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa PRL.

Rigels Halili (Uniwersytet Warszawski/Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu): Bunkry w postkomunistycznej Albanii – historia, pamięć, język i praktyki społeczne.

Katarzyna Korzeniewska (niezależna badaczka): Upamiętnienie upamiętnienia. Samizdat jako narzędzie odzyskiwania pamięci, pamięć jako polityczny sprzeciw (Litwa 1972-1988)

Komentarz: Jakub Wysmułek (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Małgorzata Łukianow

16:00-
18:00

Uroczyste rozstrzygnięcie konkursu na najlepszą monografię pamięcioznawczą
Dyskusja nad książką Małgorzaty Praczyk „Pamięć środowiskowa we wspomnieniach osadników Ziemi Odzyskanych”
Laudacja: Robert Traba
Prowadzenie: Małgorzata Łukianow

9:30-11:30 7 grudnia 2019, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66

6.1 Pamięć potoczna i wernakularna w Polsce

Piotr Tadeusz Kwiatkowski (SWPS): XX wiek w potocznej pamięci zbiorowej.

Kamilla Biskupska (Uniwersytet Opolski): Od początku – muszę przyznać, czułem się tu u siebie. O krajobrazie przeżywanym w narracjach kolejnych pokoleń wrocławian.

Barbara Markowska (Collegium Civitas): Kapitał pamięci w społeczności lokalnej Wąchocka.

Komentarz: Paweł Dobrosielski (Uniwersytet Warszawski)
Moderacja: Zuzanna Bogumił

6.2 Twórcy sfery pamięci

Wiktoria Kudela-Świątek (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie): Kultura pamięci Holodomoru: procesy, twórcy, miejsca.

Agnieszka Nowakowska (Uniwersytet Warszawski): Nauczyciel jako twórca pamięci.

Komentarz: Lech Nijakowski (Uniwersytet Warszawski)
Moderacja: Małgorzata Głowacka-Grajper

6.3 Chłopy i pany: pamięć obcości klasowej i etnicznej

Anna Wylegała (Polska Akademia Nauk): Czyśmy pana piłą różnęli? Chłopska pamięć o reformie rolnej PKWN.

Natalia Mamul (Uniwersytet Łódzki): Obraz własny Białorusinów oraz obrazy innych etnicznych.

Jan Wasiewicz (Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu): Orka na ugorze. Praca pamięci nad pańszczyzną i poddaństwem.

Komentarz: Anna Engelking (Polska Akademia Nauk)
Moderacja: Małgorzata Łukianow

11:30-
12:00

Przerwa kawowa

12:00-
14:30

7.1 Jak państwo pamięta: polska polityka historyczna

Anna Weronika Brzezińska, Małgorzata Fabiszak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza): Konflikt pamięci, czy konflikt władzy? Strategie językowe w dyskusji nad zmianą nazwy ulicy w Poznaniu.

7.2 Pamięć a gender: przemoc, tożsamość, podmiotowość,

Izabela Skórzyńska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): Pamięć kobiet okresu komunizmu jako microherstory.

7.3 Studia porównawcze nad pamięcią w Polsce i na Ukrainie

Wołodimir Skłokin (Uniwersytet Katolicki we Lwowie): O intelektualnych korzeniach zwrotu konserwatywnego we współczesnej Polsce: przypadek miesięcznika Arcana.

Mateusz Mazzini (Polska Akademia Nauk):
„Państwowy monopol na pamięć”. Wpływ dominacji państwowych aktorów pamięci na pamięć zbiorową w Polsce po 1989 r.

Marta Karkowska (Polska Akademia Nauk):
Święta państwowe i ich interpretacje.

Lech Nijakowski (Uniwersytet Warszawski):
Sejmowe uchwały jako medium pamięci zbiorowej.

Komentarz: Rafał Chwedoruk (Uniwersytet Warszawski)
Moderacja: Małgorzata Łukianow

Aleksandra Herman (Uniwersytet Warszawski):
Pamięć kobiet a pamięć kulturowa.
Instytucjonalizacja pamięci jako jej przymusowa maskulinizacja.

Justyna Kowalska-Leder (Uniwersytet Warszawski): Czego nie może pamiętać ocalała z Zagłady?

Komentarz: Dobrochna Kałwa (Uniwersytet Warszawski)
Moderacja: Małgorzata Głowacka-Grajper

Marta Studenna-Skrukwa (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu): Problematyka tożsamości narodowej w koncepcjach i praktyce edukacji historycznej w Polsce i na Ukrainie po przełomach politycznych w latach 2014-2015.

Natalia Otriszczenko (Centrum Historii Miejskiej Europy Środkowo-Wschodniej): Badacz, Edukator, Świadek: role nauczycieli historii na współczesnej Ukrainie.

Grzegorz Demel (Uniwersytet Jagielloński):
Polityka historyczna w działaniu – stare nośniki nowej pamięci.

Komentarz: Piotr T. Kwiatkowski (SWPS)
Moderacja: Joanna Konieczna-Sałamatin

14:30-15:30	Dyskusja podsumowująca: Andrzej Szpociński, Joanna Wawrzyniak, Małgorzata Pakier Prowadzenie: Zuzanna Bogumił
15:30 – 16:00	Przerwa
16:00-17:30	Dyskusja organizacyjna Prowadzenie: Roma Sendyka